

Vt 4 Oulu–Kemi

Valtatie 4 on Suomen tärkein pohjois-eteläsuuntainen tieyhteys, joka kuuluu Suomen maanteiden pääväyliin ja on osa kansainvälistä TEN-T-ydinverkkokäytävää. Yhteysvälin palvelutaso ei ole tällä hetkellä valtatie edellyttämällä tasolla. Liikenneongelmat korostuvat päivittäisessä liikenteessä.

Nykytila

Valtatie 4 on Suomen tärkein pohjois-eteläsuuntainen tieyhteys, joka kuuluu maanteiden pääväyliin, on osa kansainvälistä TEN-T-ydinverkkokäytävää ja raskaan liikenteen runkoyhteys. Yhteysväli Oulu-Kemi on keskeinen osa kansainvälistä liikennekäytävää, joka toimii yhteytenä Pohjois-Suomen lisäksi Ruotsiin ja Norjaan. Tien vaikutusalueella ovat Oulun ja Kemi–Tornion lentoasemat, Perämeren satamat sekä Tornion rajanylityspaikka. Tieyhteys on tärkeä elinkeinoelämän, huoltovarmuuden, matkailun sekä metsäteollisuuden kuljetusten ja erikoiskuljetusten reitti (SEKV). Lisäksi sillä on suuri merkitys kasvavan Oulun seudun kehittymiseen.

Oulu–Kemi -yhteysvälin liikennemäärä on 7 900 – 55 500 ajon/vrk (KVL 2024). Liikennemäärä on suurin Oulun kohdalla. Haukipudas - li välillä liikennettä on 10 300 – 12 800, li - Simon Maksniemi välillä puolestaan 7 900 – 10 600 ajon/vrk. Raskasta liikennettä on 920 – 2 840 ajon/vrk (raskaiden osuus 5 – 12 %). Yhteysvälin turvallisuustilanne on keskimääräistä huonompi. Yhteysväliillä tapahtuu vuosittain noin 0,8 kuolemaan ja 7 loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta. Iin kohdalla on pitkä 5,5 km:n 60 km/h nopeusrajoitus, kaksi kiertoliittymää ja kaksi liikennevalo-ohjattua liittymää, jotka muodostavat yhteysvälin liikenteellisen ongelmakohdan läpikulkuliikenteelle.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen toimenpiteillä poistetaan pahimmat liikenteelliset ongelmakohdat, turvataan Oulun seudun ja koko Pohjois-Suomen elinkeinoelämän kuljetukset sekä matkailuliikenteen ja muun liikenteen päivittäiset liikkumistarpeet. Hanke sisältää mm. seuraavat toimenpiteet:

- Oulun kohdalla Iskon eritasoliittymän parantaminen melusuojauksineen.
- Oulun ja Kempeleen kohtien moottoritien meluntorjunnan parantaminen.
- Iin kohdalla ohikulkutien rakentaminen taajaman itäpuolelle välille Ränänperä–Pohjois-lin suora (noin 17 km)
- Iissä Olhava–Kuivaniemi välin keskikaiteelliset ohituskaistat sekä liittymäjärjestelyjä.
- Vt 4 Olhavajoen ja Simojoen vesistö sillat.
- Rinnakkaistien leventäminen välillä mt 19505–Etappitie sekä Etappitien eritasoliittymä Simossa
- Melusuojauksia tehdään myös mm. Iin ja Kuivaniemen kohdilla. Hanke ei sisällä pohjavesisuojausja.

Päivitetty: 9.2.2026

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/vt-4-tavoitetila>

Aikataulu

Toimenpiteet voidaan toteuttaa vaiheittain. Suunnitelmatilanne tieosuudella:

- Vt 4 moottoritie Kempele–Kello tie- ja rakentamissuunnitelmat 2012–2013. Toteutettu osin.
- Vt 4 tiekaiteiden kunnostaminen Kaakkuri–Kello ja Haaransilta–Kello -rakentamissuunnitelma valmistunut vuonna 2020, toteuttamatta toimenpiteitä väliltä Haaransilta–Kaakkuri
- Vt 4 Iin ohikulkutie, tiesuunnitelman laatiminen käynnistymässä 2026.
- Vt 4 liikenneväylien kehittäminen Haminan kiertoliittymän kohdalla, li. Rakentamissuunnitelman laatiminen käynnistynyt 2025. Toteutuu MAL-hankkeena vuonna 2027.
- Suunnitelmat puuttuvat Pohjois-li-Kuivaniemi tieosuuden tavoitetilanteen toimenpiteistä.

Kustannukset

Koko hankkeen kustannusennuste on 314 M€, MAKU 145 (2020=100), josta:

- Oulun kohdan parantaminen noin 22 M€
- Iin ohikulkutien rakentaminen noin 137 M€
- Pohjois-li–Kemi -välin toimenpiteet noin 155 M€ (sisältää Iin ohikulkutien yhteensovittamisen pohjoispäässä).
- Lapin puolella olevien kohteiden kustannusennuste Simossa 25 M€.

Vt 4 Oulu–Kemi

Keskeiset vaikutukset

Yhteysvälin kehittäminen vastaa hyvin Liikenne12 tavoitteisiin.

Hankekortissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisen myötä Oulu-Kemi-yhteysvälin liikenteen sujuvuus ja matka-aikojen ennustettavuus sekä yhteysvälin liikenneturvallisuus paranevat. Yhteysvälin liikenteelliset ongelmakohteet poistuvat (mm. lin taajaman kohta).

Elinkeinoelämän, matkailun ja metsäteollisuuden kuljetusten sujuvuus sekä liikennöitävyys paranevat. Myös erikoiskuljetusten sujuvuus paranee (SEKV).

55 dBA melualueen asukasmäärä vähenee Oulun kohdalla noin 300:lla ja lin kohdalla noin 240:llä vuoden 2030 liikennetilanteessa.

Koko hankkeen HK-suhdetta ei ole laskettu. lin ohikulkutien HK-suhde on 0,33.

Riskit

Hankekokonaisuuteen liittyy kustannusriski, koska kaikista toimenpiteistä ei ole vielä tie- ja rakennussuunnitelmia.

Tarkempaa vaikutustietoa

Koko hankkeesta ei ole tehty hankearviointia. lin ohikulkutien aluevaraussuunnitelman mukaisesta ratkaisusta on tehty hankearviointi.

Lisätietoa

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus, Tie- ja rakentamissuunnitteluvastaava Ari Kuotesaho, p. 0295 038 259
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209